

Úvod do teorií demokracie

APO10118, Středa 15:00 – 16:40, místnost č. 4014

Vyučující: Mgr. Jan Bíba, Ph.D.,

Konzultace: Středa 14:00 – 15:00, m. č. 4011

Cílem přednášek bude poskytnout studentům úvod do demokratické teorie. Hlavní osou výkladu jednotlivých teoretických přístupů bude zkoumání toho, jak se demokratické ideály přizpůsobují podmínkám, které jsou odlišné od doby jejich vzniku, a toho, co z nich zbývá v moderních společnostech.

Podmínky atestace (zkouška)

- Seminární práce o minimálním rozsahu 12 600 znaků. Pokud student přednese na dané téma referát, rozsah práce se snižuje na 9 000 znaků. **Deadline pro odevzdání seminární práce do moodlu je 11. ledna 2019.**
- Aktivní, kultivovaná a především **poučená** participace na diskuzích během jednotlivých seminářů
- Samotná zkouška bude probíhat písemnou formou

Hlavní okruhy a témata

1. Antická demokracie a její zvětrávání
2. Liberální demokracie: teorie a praxe I
3. Liberální demokracie: teorie a praxe II
4. Demokracie v masové společnosti
5. Schumpeterovský kompetitivní elitismus
6. Klasický pluralismus
7. Agregáčnická demokracie
8. Participační demokracie
9. Deliberativní demokracie
10. Radikální demokracie
11. Procedurální demokracie

Povinná literatura

Učebnice

HELD, David. *Models of democracy*. 2nd ed. Cambridge: Polity, 1999.

CUNNINGHAM, Frank. *Theories of democracy: a critical introduction*. London: Routledge, 2002.

ZNOJ, Milan, Jan BÍBA a Jana VARGOVČÍKOVÁ. *Demokracie v postliberální konstelaci*. Praha: Karolinum, 2014 (kapitoly 1 a 3 – 5).

Povinná literatura k jednotlivým tématům

Antická demokracie

THUKIDYDES. „Periklova řeč nad padlými“, in *Dějiny peloponéské války*. Praha: Odeon 1977.
PSEUDO-XENOFÓN. „Athénské zřízení“, in: ZJKF XVIII (1976), č. 2-3, s. 89-98.

Liberální demokracie: teorie a praxe I

BOBBIO, Norberto. *The future of democracy: a defence of the rules of the game*. Cambridg: Polity, 1987, kap. 1.
MACPHERSON, C. B. *The real world of democracy*. Oxford: Clarendon Press, 1966. s. 35 – 55.

Liberální demokracie: teorie a praxe II

BOBBIO, Norberto. *The future of democracy: a defence of the rules of the game*. Cambridg: Polity, 1987, kap. 2.

Demokracie v masové společnosti

WEBER, Max. „Politika jako povolání“, in *Metodologie, sociologie a politika*. Praha: OIKOYMENH, 2009.

Shumpeterovský kompetitivní elitismus

SCHUMPETER, Joseph Alois. *Kapitalismus, socialismus a demokracie*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2004. kap. XX – XXIII.

Klasický pluralismus

DAHL, R. „Polyarchy, Pluralism, and Scale“, in *Scandinavian Political Studies*, Bind 7 (1984) 4.

Agregační demokracie

RIKER, William H. *Liberalism against populism: a confrontation between the theory of democracy and the theory of social choice*. Reiss. Long Grove: Waveland, 1988, kap. 1.

Participační demokracie

PATEMAN, Carole. *Participation and democratic theory*. Cambridge: Cambridge University Press, c1970, kap. 1 a 2.

Deliberativní demokracie

VARGOVČÍKOVÁ, Jana. „Deliberativní demokracie: rozpravou za hranice liberální demokracie?“ in *Demokracie v postliberální konstelaci*. Praha: Karolinum, 2014.

Radikální demokracie

BÍBA, Jan. „Radikální demokracie: výzva antiesencialismu“ in *Demokracie v postliberální konstelaci*. Praha: Karolinum, 2014.

Procedurální demokracie

URBINATI, SAFFON. „Procedural Democracy, the Bulwark of Equal Liberty“, in *Political Theory* 41 (3), 2013.

Literatura je dostupná prostřednictvím moodlu (<http://dl.cuni.cz/>), knihovny TGM (<http://knihovna.jinonice.cuni.cz/>) a elektronických databází (http://knihovna.jinonice.cuni.cz/zdroje/e-zdroje#pristup_k_ezdrojum).